

En av eleverna var Vuokko Lahtinen, ursprungligen från Kuopio men nu baserad i Berlin.

Anna-Maria Helsing drillade åländska dirigentlöften under en kurs i helgen. Till höger Zaida Ponthin.

”Enda sättet är att kämpa på för att bli bättre”

– Vi vill ha Puccini-effekten, där kniven går in, säger Vuokko Lahtinen till orkestern.

Hon var en av eleverna vid dirigentkursen på Ålands musikinstitut i helgen. Lärare var Anna-Maria Helsing, internationellt känd finlandssvensk dirigent som just nu är första gäst-dirigent för BBC Concert Orchestra.

– Du var lite för försiktig i upptakten, ge dem mod, anvisar Anna-Maria Helsing en av eleverna, medan en annan får en påminnelse om att se på kontrabasisten när det är dags för honom att börja spela.

– Välkomna honom med.

Konsertmästare för orkestern på musikinstitutet är violinisten Zaida Ponthin.

– Kursen har gått jättebra, alla är glada att få spela tillsammans och se alla begåvade dirigentstudenter. Det är sju dirigentstudenter som är med, och så jag, säger hon.

Under kursen har Zaida Ponthin tonat ner sin roll som konsertmästare så att dirigenterna ska känna att orkestern svarar direkt på dem. Hon har ”pysslat lite med” dirigering för några år sen, och tog nu chansen att prova på igen under kursen.

– Jag tänker att jag vill försöka vara en sån dirigent som jag själv vill spela för.

Hon tror att det är bra för orkestermusiker att prova på att dirigera.

– Alla här förstår hur otroligt

Eleverna turades om att dirigera orkestern i olika verk av bland andra Grieg.

svårt det är att få med alla detaljer. Man får en otrolig ödmjukhet inför en dirigents jobb.

Utbildad violinist

Nya Åland fick en pratstund med Anna-Maria Helsing inför konserten på söndag eftermiddag som avrundade helgens kurs.

– Vi pratade om teknik i fredagskväll, och spelade in video så att

alla kunde se sig själva, säger hon.

I en orkester är det alltid dirigenten som bestämmer, med konsertmästaren som orkesterns språkrör.

– Han eller hon är som dirigentens högra hand, och kan till exempel tala om hur orkestern ska spela rent tekniskt, säger Anna-Maria Helsing.

Anna-Maria Helsing är utbildad violinist och kan alltså själv för-

klara för stråkarna hur hon vill ha det rent tekniskt. Den kunskapen ser hon som en stor styrka när hon ska dirigera.

– En orkester kan ha 50 personer i stråket, så det gäller att få dem att låta enhetligt.

Konkreta råd

Det är första gången hon leder en kurs av det här slaget på Åland.

– Man gör framsteg på bara ett par dagar. Jag ger konkreta råd för vad som kan förbättras, hjälper dem på den nivå de är och undviker att säga för mycket, säger hon.

Hon säger att hon känner sig lite som ”Ålands dirigent”, efter att ha dirigerat verken Magnus Maria och Figaros bröllop på Alandica, och härnäst också häx-

Stephan Kemetter undervisar till vardags i violinspel på Ålands musikinstitut. – Jag dirigerar grupper här. Men jag är självlörd, så det är jättenyttigt för mig att få råd, säger han.

operan Lisbeta, med urpremiär i juli nästa år.

Tidigare i höstas hade de en serie i Husis om kvinnliga dirigenters karriärvillkor – hur ser du på det?

– Jag har haft jätteturer och blivit inbjuden och fått komma tillbaka, och har inte upplevt personligen att jag blivit diskriminerad. Men undersökningar visar att det finns ett motstånd. Jag hör av vänner som leder proffs-

kestrar att man har överseende med en medelmåttig man, men kommer det en kvinna och gör ett enda litet misstag så då blir hon en representant för sitt kön: ”kvinnor kan inte dirigera”. Det är lite som rasism: som man – eller vit – slipper man reduceras till en representant, utan kan vara en individ.

Så skillnaderna och orättvisorna finns. Men för Anna-Maria Helsing börjar och slutar det med musiken.

– Vi som individer får inte fastna i det tänket. Det svåra är att dirigera – att kämpa på för att bli bättre är det enda sättet.

TEXT: SUSANNA SKOGBERG
susan.sskogberg@nyan.ax
tfn 528 467

FOTO: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471